

A360-1/2010.
(A360-1/2010-2014.)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Kulturális és sajtóbizottsága**
Ellenőrző albizottságának
2010. október 28-án, csütörtökön, 9 óra 8 perckor
a Képviselői Irodaház V. emelet 569. számú tanácstermében
megtartott üléséről

**A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.*

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Elnöki bevezető, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Az ORTT kimutatása az egyes pártok médiabeli megjelenésének gyakoriságáról</i>	6
<i>Dobos Zoltán szóbeli kiegészítése</i>	6
<i>Hozzászólások</i>	7
<i>Szavazás</i>	14
<i>Az újságírók munkáját segítő felvilágosítási kötelezettség megvalósulása (sajtótörvény 4. §)</i>	14
<i>Az elnök előterjesztése</i>	14
<i>Hozzászólások</i>	14
<i>Szavazás</i>	15
<i>Egyebek</i>	15

Napirendi javaslat

1. Az ORTT kimutatása az egyes pártok médiabeli megjelenésének gyakoriságáról
2. A Jobbik kampányfilmjének letiltása a Magyar Televízióban és a Rádióban
3. Az újságírók munkáját segítő felvilágosítási kötelezettség megvalósulása (sajtótörvény 4. §)
4. Egyebek

Az ülés résztvevői

Az albizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Novák Előd** (Jobbik), az albizottság elnöke

Dr. Hiller István (MSZP)
Karácsony Gergely (LMP)

Meghívottak részéről

Hozzászóló

Dobos Zoltán, a Jobbik sajtóosztályának munkatársa

(Az ülés kezdetének időpontja: 9 óra 8 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

NOVÁK ELŐD (Jobbik), az albizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelettel köszöntöm a bizottság megjelent összes tagját. Örülök, hogy végre nemcsak hogy tanácskozásképesek, de határozatképesek is vagyunk; száz százalékban megjelentünk. Az MTI eddig korrektül tudósított minden ülésünkről, a legutóbbiba csúszott egy apró pontatlanság: azt írta a hétfői főbizottsági ülésről, hogy ellehetetlenült az albizottság munkája. Azt gondolom, a mai ülés is bizonyítja, hogy éppen hogy mostantól tudunk végre határozatképes ülést is tartani. Illetve, ha a jövő keddi főbizottsági ülésünkön reményeim szerint, bár az előzetesen kiküldött napirendi pontok között nem szerepel az albizottság kormánypárti tagjainak újraválasztása, azonban ha ez megtörténne, bízom benne, hogy ezután is fogunk tudni határozatképes üléseket tartani.

Tisztelt Képviselőtársaim! A napirendi javaslat nem változott az elmúlt üléseken. Én fenntartom ezt a négy pontot. Az 1. az ORTT kimutatása az egyes pártok médiabeli megjelenésének gyakoriságáról. Itt ki is lett osztva elég sok statisztika, illetve az idő eltelte miatt vannak újabb adatok is; ha kell, akár egy kis olvasási szünetet el tudunk rendelni. A 2. a Jobbik kampányfilmjének letiltása a Magyar Televízióban és a Rádióban. Ezt azért javasoltam, mert szerintem az elmúlt húsz évben parlamenti párttal legalábbis nem fordult elő még olyan, hogy egy kampányfilmet letiltanak, ráadásul bármiféle bírói vagy egyéb határozat hiányában. A 3. az újságírók munkáját segítő felvilágosítási kötelezettség megvalósulása. Ez a sajtótörvény 4. §-a, melyet el kívántak törölni a jelenlegi médiacsomagban, végül módosító javaslatok hatására mégis megmaradt az 1986-os sajtótörvénynek ez a szerintem kitűnő rendelkezése, viszont így sem egészen valósult meg. Ezért javasolnám, hogy ezt tárgyaljuk, hogy kell-e esetleg itt valamiféle szankciót előírni, vagy bármilyen más, újságírók munkáját segítő üggyel foglalkozni; tehát kicsit közelítsük meg az ő szempontjukból is. A 4. pedig az „egyebek”, ha még valamit gondolunk.

Nem tudom, mi a véleménye képviselőtársaimnak erről a javaslatról. Parancsolj, Gergely!

KARÁCSONY GERGELY (LMP): Azt indítványozom, hogy a 2. napirendi pontot most vegyük ki a napirend megtárgyalandó témái közül. Az egyik érvem, a taktikai érvem az, hogy a bizottság körül elfogyott a levegő, legalábbis a kormánypártiak részéről, és sokan azzal érveltek, hogy az elnök a saját politikai szempontjainak az érvényesítésére akarja használni a bizottságot. Azt gondolom, ebben az ügyben egyrészt valószínűleg aligha értenénk egyet ennek a megítélésében itt a bizottságon belül, másfelől pedig én azt gondolom, volt jogi alapja annak, hogy a közszolgálati médiumok visszautasították a filmek leadását. De ez egy nagyon bonyolult jogi kérdés, amit talán egy másik plénumon érdemes lenne megtárgyalni. Valóban, a jogi szabályozás nem egyértelmű, hogy milyen mozgástere van ebben a különböző médiumoknak. De elsősorban taktikai okokból azt javaslom, hogy most ezt a pontot ne tárgyaljuk, hanem foglalkozzunk a média helyzetével.

ELNÖK: Köszönöm szépen képviselőtársam javaslatát. Kicsit elbizonytalanított engem is; nem tudom, esetleg Hiller úrnak mi az álláspontja.

DR. HILLER ISTVÁN (MSZP): Majd szavazunk, aztán akkor...

ELNÖK: ...akkor kiderül, jó. További hozzászólás vagy észrevétel? *(Nincs.)* Ha nincs, először megkérdezem, erről a módosító javaslatról mi az albizottság véleménye. Ki az, aki támogatja Karácsony Gergely javaslatát? *(Szavazás.)* 2 igen; én magam pedig tartózkodom.

Úgyhogy akkor ezt a javaslatot elfogadva, a 2. pontot levettük a napirendről egyelőre. Természetesen lehet, hogy egy későbbi alkalommal ismét javasolni fogom.

Most a módosított napirendet teszem föl szavazásra, hogy az 1., 3. és 4. napirendi ponttal elfogadható-e. Aki egyetért, jelezze! *(Szavazás.)* 3 igennel, egyhangúlag elfogadtuk. Köszönöm szépen.

Az ORTT kimutatása az egyes pártok médiabeli megjelenésének gyakoriságáról

Rátérünk az 1. napirendi pontunkra. Ebben az ügyben elég sok táblázat kiosztásra került, ezek az ORTT honlapján megtalálható nyilvános kimutatásai alapján készültek. Mivel azonban azok áttekinthetősége, főleg – most a mi vizsgált szempontunkból – a pártok megjelenésének gyakoriságairól nem egészen megfelelő, készültek saját kimutatások, melyet a Jobbik egyik szakértője, Dobos Zoltán készített. Ha megengedik, én javasolnám, mivel én amúgy is szeretnék ebben kicsit inkább független levezetőként megnyilvánulni csak, ezért szeretném, ha neki mintegy előterjesztőként szót adnánk, hogy ezeket a táblázatokat előterjessze, és némi magyarázatot fűzzön hozzá; illetve egy határozati javaslatot is megfogalmazott nekünk. Van-e ehhez hozzászólás, illetve támogatják-e ezt a javaslatot? *(Szavazás.)* Mindhárman támogatjuk.

Megkérem Dobos Zoltánt, terjessze elő a napirendi pontot.

Dobos Zoltán szóbeli kiegészítése

DOBOS ZOLTÁN, a Jobbik sajtóosztályának munkatársa: Köszöntöm a bizottság tagjait.

Az ORTT honlapján megtalálható nyilvános kimutatásokat összegezzük; ezek a nyilvántartások háromféleképpen készülnek el. Egyrészt, ahogy a honlapon is fel van tüntetve, a módszertan szerint: a parlamenti pártok megjelenítése említés szintjén; élőszóbeli megjelenés darabszám alapján; illetve élőszóbeli megjelenés a beszéd időtartamát tekintve. Ezeket összegeztem az elmúlt öt hónapra, mert a jelenlegi parlamenti pártok inntől vannak a parlamenti felállás alapján nyilvántartva.

Ahogy az általam elkészített és előterjesztett országgyűlési határozati javaslat indokolásában is olvasható, a kormányoldal meglehetősen túlsúlyát érezkelhetjük, amely jóval túlmutat a parlamenti mandátumarányokon, az ellenzéki pártok pedig meglehetősen alulreprezentáltak. Különösen a Jobbik alulreprezentáltsága emelhető ki, mert az ő 12 százalékos mandátumarányuknak sokszor a felét sem éri el az élőszóbeli megjelenésük; de ugyanez elmondható nagyon sok esetben az LMP, illetve az MSZP szerepléséről is.

Tekintettel arra, hogy az ilyen jellegű eltérést gyakorlatilag nem szankcionálja semmi, maximum egy ORTT-határozatban felszólítják, hogy tegyen eleget ennek, de semmilyen gyakorlati szankció nem társul hozzá, ha ezt nem teljesítik, így javaslom, hogy a kormány egy végrehajtási rendeletet hozzon arról, hogy a kiegyensúlyozatlanság fenntartása esetén az egyes médiumok szankcionálhatók legyenek.

ELNÖK: Köszönöm szépen első körben Dobos Zoltánnak az előterjesztését.

Kiosztásra került egy határozati javaslat, az a kétoldalas összetűzött anyag, amelynek a jobb felső sarkába tollal oda van írva, hogy „Friss”, ebben némileg frissítve vannak az adatok. Ha jól tudom, itt az élőszóbeli megnyilvánulások adatai szerepelnek, ez a változás, és az elmúlt öt hónap adatai. Tehát gyakorlatilag május 17-étől, az Országgyűlés első igazi munkanapjától számít; ez tulajdonképpen egy komoly kampányidőszak, ezért azt gondolom, kiemelten fontos lehet a kiegyensúlyozottság betartása.

Az előbbieket még kiegészíti Dobos Zoltán. Parancsoljon!

DOBOS ZOLTÁN, a Jobbik sajtóosztályának munkatársa: Egész pontosan a május 17-étől október 17-éig terjedő időszakra van szó, vagyis napra pontosan öt hónapot ölel föl ez a kimutatás.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Hiller képviselő úr!

Hozzászólások

DR. HILLER ISTVÁN (MSZP): Minthogy a vizsgált időszak két jól elosztható részre oszlik: kampányidőszakra és a nyári, politikailag meglehetősen uborkaszeezonnak minősíthető időszakra, azzal kapcsolatban kérdezem, hogy ez a kimutatás, amelyről ön beszél, ezek az adatok értelemszerűen öt hónap átlagadatai. (*Dobos Zoltán: Igen.*) Mi a helyzet akkor, ha a kampányidőszakot vizsgáljuk? Tehát ez egy minden hónapnak megfelelő átlagadat minimális eltérésekkel vagy kiugró különbségekkel? Van-e szignifikáns különbség a jelenlegi adatok, és mondjuk, ha összevetjük az önkormányzati kampányidőszakot? Más a helyzet kicsit, ha ugyanaz a július 20-ai és augusztus 20-ai időszakra vizsgált helyzet, és más akkor, ha kampányidőszakban lényeges eltérés van.

ELNÖK: Köszönöm képviselőtársam hozzászólását. Dobos Zoltáné a szó.

DOBOS ZOLTÁN, a Jobbik sajtóosztályának munkatársa: Megmondom őszintén, erre külön kimutatást nem készítettem. De ahogy én látom itt az adatokat, további torzulás látható a kormánypártok javára, tehát az átlag fölött szerepelnek nagyon-nagyon sok esetben a kormánypártok a kampányidőszakban.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Előttem van egy kis kimutatás, hogy például az M1 esti Híradójában szeptember második hetében, vagyis az önkormányzati kampány hevében 91 százalék volt a kormánypárt aránya, és 9 százalék az ellenzéki az élőszóbeli megnyilvánulásoknál. A beszédidőnél az M1 esti Híradójában 77:23, tehát további torzulások láthatók. A Duna TV-ben szintén szeptember második hetében, tehát az önkormányzati kampány egyik csúcsában 71:29 volt a százalékarány.

Itt egyébként kérdésként fölvetném, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatást tudjuk, hogy egészében kell vizsgálni, és nyilvánvaló meg kell nézni azt is, hogy minek van hírértéke, de azért azt gondolom, egy parlamenti pártnál sok mindennek van hírértéke. El tudunk-e mozdulni valamilyen olyan irányba, tudunk-e valami konkrétan javaslatot tenni a kiegyensúlyozott tájékoztatásra? Tehát például hogy választási eredmény függvényében kellene nézni. Ezek nagyon kimagasló számok, és tudjuk, hogy jelenleg torz a választási rendszer is; 53 százalékos választási eredménnyel szereztek 67 százalékos parlamenti mandátumarányt a kormánypártok, de még ezen is túlmutat a médiabeli jelenlétük. Tehát mindenképpen torz; kérdés, hogy mihez akarunk viszonyítani.

Karácsony Gergely!

KARÁCSONY GERGELY (LMP): Többféle standard van az ezzel kapcsolatos médiakutatásokban, és van az a bizonyos francia szabály, amelyik azt mondja, hogy kormánypártok, ellenzéki pártok, kormány nagyjából egyharmad-egyharmad-egyharmad arányban kell hogy felületet kapjanak. Tehát lehet a mellett is érvelni, a kiegyensúlyozottságba belefér az, hogy a kormány, amely a közügyek intézésével kapcsolatosan mégiscsak elsősorban kompetens, nagyobb szerepet kapjon. De ezek a kimutatások azt mutatják, hogy ezen túl is van aránya.

Tehát én nem gondolom azt, hogy feltétlenül a mandátumarányokhoz kellene ezt kötni, hanem ezt az egyharmad-egyharmad-egyharmad arányt én egy olyan elvnek tartom, ami szerintem ésszerűnek tűnik, tehát belefér az, hogy a kormányoldal önmagában többet beszél. Más dolog, hogy ebben benne van a teljes kormányzat, tehát nem feltétlenül politikusokat, politikai szereplőket vagy politikai megszólalásokat kell hogy takarjon, hanem ebbe beleértik ezekben a médiaelemzésekben azokat a köztisztviselőket, akik egy nem politikai, hanem közérdekű ügyben megszólalnak. Ez a kimutatás, ha jól értem, csak a politikusokra vonatkozik, tehát ha ehhez még hozzátennénk, mondjuk, az ÁNTSZ vezetőjét is, akkor ez a szám nyilván még jobban föltornázódna. Tehát ez messze túl van még ezen az egyébként a kormánypártokat preferáló szabályozáson is.

Az én fő kérdésem az, hogy azt tisztázzuk, a bizottságnak milyen jogi lehetőségei vannak, hogy az álláspontját ebben az ügyben kifejtse, milyen aktivitást tudunk elképzelni. Én azt gondolom, a kormányt fölszólítani arra, hogy a szabályozást ebbe az irányba vigye, talán inkább az új médiatörvényhez kellene kapcsolódnunk. Erről tudjuk azt, hogy valahol írják valakik; nyilván egy pénteki nap délutánján meg fog jelenni a parlament honlapján, és hétfőn már szavazni fogunk róla. Menjünk előre, és szerintem egy olyan javaslatot fogalmazzunk meg, amely arról szól, hogy az új médiatörvényben ennek ki kell dolgozni a szankcióit és a pontos paramétereit a kiegyensúlyozottság kritériumának, ami egyébként az új médiaalkotmánynak nevezett salátatörvényben – vagy nem is tudom, miben – is már benne van a javasolt szövegben. Úgyhogy én ebben az irányban gondolkodnék. Illetve abban kellene egyetértésre jutnunk, hogy a bizottság tulajdonképpen milyen típusú állásfoglalást tehet, be tud-e most adni például országgyűlési határozati javaslatot, vagy csak a főbizottságnak tud javasolni. Esetleg az is egy megoldás lehet, hogy effektív a bizottság tagjai adnak be egyéni képviselői indítványt. Ezekben a dolgokban kellene szerintem előrelépünk.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Úgy látom, abban egyetértünk, hogy a kormányoldal szereplése mindenképpen túlzott. El tudom fogadni akár ezt a, ha jól értettem, francia modellt. Annál is inkább, mert a parlamenti mandátumarányok ugyanezt tükrözik, tehát a kormánypártok és a kormány együtt kétharmad, a parlamenti arányuk szintén ennyi; egyedül a választási eredményük nem lenne ennyi – de legyünk nagyvonalúak. Viszont látható, hogy egyedül az ATV-ben volt ez alatt a kétharmados arány alatt a kormányoldal szereplése, és az összes többinél durván meghaladta. Bár még az ATV is a választási eredményüknél több szereplést biztosított a kormányoldalnak, de az összes többi durván meghaladta. Szerintem tehát ez fontos.

Én azt támogatom, hogy az új médiatörvényre célozzunk, úgyhogy ezt egyfajta módosító javaslatként elfogadom ehhez a javaslatához. Persze a fő kérdés tényleg az, hogy mivel tudunk mi élni. Én azt javaslom, ne azt keressük, hogy mi nincs előírva, hanem amit nem tilt; tulajdonképpen a bizottságokra is nagyon kevés szabály vonatkozik, és általában a plenáris ülésre vonatkozó szabályokat vonatkoztatják a bizottságokra. Itt úgyszintén azt gondolom, hogy a főbizottságra vonatkoztatott szabályokat vonatkoztassuk magunkra. Így a rangos szerintem, ha mi nyújtunk be valamit. Tehát ha aktív munkát akarunk végezni, és a nevünk is az, hogy a Kulturális és sajtóbizottság hatáskörébe tartozó törvények végrehajtását, társadalmi és gazdasági hatásait figyelemmel kísérő albizottság, hát, ha valami jelentést, javaslatot teszünk, szerintem teljesen jó, ha azt maga a bizottság nyújtja be. Szerintem el fogják fogadni, bízom benne. Ha nem, akkor beszélhetünk utána akár már informálisan arról, hogy akár közösen nyújtjuk be, vagy akár én mint elnök, mindenképpen tervezem ezt benyújtani.

De ehhez a konkrét javaslatához még várom Hiller képviselő úr véleményét.

DR. HILLER ISTVÁN (MSZP): Nekem tetszik az, amit Karácsony képviselő úr mond, tehát hogy ahhoz a készülő médiatörvényhez egy módosító javaslat formájában öltön ez testet.

A szempontok azok, amelyekre fölhívnám a figyelmet. Én nem csak állandóan arról beszélnék, hogy a kormányoldal mennyit szerepel. Ellenzéki pártokként nekünk, az én pártomnak biztos, hogy az a célja, hogy a mandátumarányos szereplési lehetőséget elnyerje és megkapja. Következésképpen, ha az ellenzék abban egységre tud jutni, hogy egyik oldalról természetesen van egy kontrolláló, ellenőrző szerepe, a másik oldalról a saját véleményének a kifejtéséhez joga van, akkor elsősorban ez utóbbit hangsúlyozza, és aztán utána a kormányoldal kontrolljának szerepét. Szerintem nekünk az az érdekünk, hogy ki-ki a saját véleményét a médiában a parlamenti arányának megfelelően el tudja mondani.

A torzulás egyértelmű, tehát ha a kormányoldal durván 80 százalékot szerepel az M1 Híradójában, akkor nyilvánvalóan nem tud érvényesülni az ellenzék mandátumaránya. Ezt a médiatörvényhez benyújtott módosító indítványként én támogatom. Különösebb reményeim nincsenek, de hát ez rendben van.

ELNÖK: Köszönöm szépen képviselőtársam észrevételeit. Közben konzultáltam Nagy Zoltán bizottsági munkatárssal, és valóban, a Házzsabály azt mondja, hogy az országgyűlési bizottság nyújthat be törvényjavaslatot, illetve a határozati javaslatra is ugyanez vonatkozik. Lehetne esetleg mégis így értelmezni, de én attól félek, hogy a kormányoldal ezt máshogy fogja értelmezni. Azt kérdezem tehát, hogy ennek függvényében mit tegyünk.

Én arra tennék javaslatot, hogy az albizottság akár mint elnököt engem kérjem fel arra, hogy ezt a határozati javaslatot benyújtsam. Félek, hogy ha ezt az albizottság a főbizottsághoz terjeszti be, akkor ez már ott el fog bukni. Ennél már jobb, ha közvetlenül benyújtásra kerül, és ezáltal meg tud jelenni az Országgyűlés honlapján például ez a döntésünk, amelynek az indokolásába bele is írhatnánk esetleg ezt.

Hiller képviselő úr?

DR. HILLER ISTVÁN (MSZP): Szavazzák csak le! Nyújtsuk be; ezt mondja a Házzsabály, erről jegyzőkönyv készül. Be kell nyújtani a főbizottságnak, tehát a Kulturális és sajtóbizottságnak a javaslatot. Ez messze nem zár ki más lehetőséget. De ha azzal nem ért egyet a főbizottság, hogy a médiában érvényesüljenek a parlamenti arányok, akkor ezt itt nyílt szavazással szavazzák le. Lehessen látni! Ez nem vagylagos. Ha benyújtja az albizottság a javaslatát a főbizottságnak, amiben szerintem egyfajta kötelesség is van, hiszen az albizottságnak bizonyos beszámolási kötelezettsége van a főbizottsággal szemben, ami nem jelenti azt, hogy bármiféle határozati javaslatot nyújt be. Én azt gondolom, hogy ezt nyújtsa be az albizottság, és ha ezt leszavazzák, az semmilyen módon nem korlátoz abban, hogy akár bármilyen egyéni képviselői módosító indítványban, vagy parlamenti képviselőként ki-ki a pártjával a készülő médiatörvényhez benyújtsa. Szerintem nem kell kihagyni sanszokat csak azért, mert úgyis az lesz, hogy leszavazzák. Leszavazzák – és akkor azt lehet látni.

Úgyhogy én azt gondolom, helyes dolog, ha ez a javaslat a főbizottság ülésén megtárgyalásra és szavazásra kerül.

ELNÖK: Karácsony Gergely!

KARÁCSONY GERGELY (LMP): Azt javaslom, hogy egyrészt az albizottság fogadjon el egy állásfoglalást arról, hogy megállapítja ezt, miszerint nem érvényesülnek a kiegyensúlyozottság szabályai. Úgy gondolom, ezt mindenképpen megtehetjük.

A másik az, hogy akkor valóban a főbizottságnak javasoljuk egy ilyen parlamenti határozat benyújtását. És amennyiben ez nem megy át a főbizottságon, akkor utána a további

lehetőségeket is nézzük végig. Azt gondolom, ha erről el tudunk fogadni egy állásfoglalást, akkor az a sajtó felé is kimehet; az mutatja, hogy az albizottság működik, és betölti a szerepét. Illetve a főbizottságban megvívjuk azt a csatát, ami eléggé vesztes csatának tűnik, de azért meg fogjuk vívni.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Képviselőtársaim idejét nem kívánom rabolni, de félek attól, hogy a mai ülés lehet, hogy megint az utolsó határozatképes ülésünk, ezért azt javaslom, hogy B-verziókat is most fogadjunk el. Egyrészt, hogy ne kelljen még egyszer összeülni, másrészt pedig azért, mert lehet, hogy nem is leszünk a későbbiekben határozatképesek.

Közben megnéztem, a Hárszabály 29. § (2) bekezdése szerint az albizottságra az állandó bizottságra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni. Tehát ennek tükrében én mégis úgy merném értelmezni, hogy benyújthat az albizottság is közvetlenül javaslatot. Azt gondolom, bár nem kívánom borítékolni, hogy a főbizottságban ez elbukik, de nekünk a feladatunk konkrétan ez: ha itt megfogalmazzunk egyfajta állásfoglalást, jelentést, azért a legklasszikusabb műfaj, hogy egy határozati javaslatot benyújtunk. Egyszerűen nyújtjuk be! Az közvetlenül fölkerül az iratjegyzékbe, a parlament honlapjára, azt gondolom, az rangosabb. Ettől függetlenül, valóban, a főbizottságban is tárgyaljuk ezt meg. Már csak azért is meg fogjuk tárgyalni, mert nyilvánvalóan mint illetékes bizottságnak ki fogják utalni ezt a határozati javaslatot. Tehát azt gondolom, ezen az úton ez így is ugyanúgy idekerül. A bólogatásokból úgy vettem ki, hogy ez elfogadható.

Még azt is javaslom – az időtakarékoság miatt –, hogy ne fogalmazzunk meg külön egy állásfoglalást is, hanem ezt az indokolásban fejtsük ki, hogy az albizottság milyen következtetésre jutott, és akkor így ilyen értelemben megspórolnánk ezt is. Kiinduló javaslatnak javaslom a kiosztott, a jobb felső sarkában „Friss” jelzővel előttünk fekvő országgyűlési határozati javaslatunkat. Ehhez egy módosító javaslat már elhangzott, hogy valahova bele kellene vennünk, hogy az új médiatörvényben szabályozza. Erre várok még Karácsony Gergelytől egy szövegszerű és pontosan megfogalmazott javaslatot. Lehet, hogy egy kis olvasási szünetre is szükség lesz ilyen értelemben.

Illetve nekem van egy, még szintén nem egészen körülhatárolt javaslatom, illetve vitaindítóm, hogy nem kellene-e akár egy 3. pontban – a 3.-at 4.-ké tolvá –, mondjuk, a Médiatanácshoz fordulni. Igaz, ez nem is az én javaslatom, ez itt már elhangzott, hogy lehet, hogy a Médiatanácsot is föl kellene kérni, hogy az egyébként is meglévő szankciókat alkalmazza. Nyilván nem alkalmazható minden szankció a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményére, de hogy indítson hivatalból is eljárásokat, foglalkozzon ezzel a kérdéssel. Ezt javaslom, hogy valahogy még vegyük bele.

„Az Országgyűlés felkéri a kormányt”, ez eddig tiszta sor. Utána az Országgyűlés kérje fel a Médiatanácsot? Vagy pedig nem is tudom, mi a helyes sorrend; talán közvetlenül az Országgyűlés is felkérhetné a Médiatanácsot. Hiller képviselő úr?

DR. HILLER ISTVÁN (MSZP): Nyilván az Országgyűlés választotta meg, beszámolási kötelezettsége van az Országgyűlés felé. A kormányt föl lehet hívni, de a kormány ezt vagy elfogadja, vagy nem. Közvetlen felelőssége egyébként az Országgyűlés irányában van, hiszen az Országgyűlés hozta létre ezt a testületet, az Országgyűlés választotta meg a tagjait. Azt gondolom, ez a helyes. *(Rövid olvasási szünet.)*

Elnök úr, jelezni szeretném, hogy nekem legkésőbb 10 óra előtt 5 perccel el kell mennem. Azért jelzem most, hogy ennek ne legyen más színezete, de én legkésőbb 55-kor föl fogok állni.

ELNÖK: Természetesen; én is úgy terveztem, hogy háromnegyed 10 körül be tudjuk ezt fejezni.

Azon gondolkozom, hogy elrendelhetnék tárgyalási szünetet is, de szerintem, ha közben nem szólalunk meg, úgy is tudunk gondolkozni. Magam is most fogalmazom meg a saját javaslatomat. Szerintem tegyük ezt mindhárman egy pár percig, és utána térjünk még vissza erre a határozati javaslatra. De ha közben van jelentkező, akkor természetesen meg lehet szólalni. *(Rövid olvasási szünet.)*

Karácsony Gergely!

KARÁCSONY GERGELY (LMP): Azzal a rendkívül konstruktív javaslattal állnék elő, hogy fogadjuk el ezt a szöveget így. Végül is az, hogy lesz médiatörvény vagy nem lesz médiatörvény, ez csak szóbeszéd tárgyát képezi, és elképzelhető, hogy nem is fogják ezt idén benyújtani. Akkor viszont semmilyen előrelépést nem tudunk tenni, egy nem létező törvénykezési folyamathoz nem tudunk kapcsolódni. Részben azért, hogy tudjunk haladni a feladatokkal, azt gondolom, hogy ez a szöveg végül is így elfogadható, hiszen ugyanazt a törvényt módosítaná, amelyet a kormánypártok is módosítani szeretnének. Ugyanakkor erre hivatkozni egy határozati javaslatban elég nehéz, hiszen nem tudjuk, hogy tulajdonképpen mi készül a kertek alatt médiaügyekben.

Esetleg az indoklásba bele lehetne írni azt, hogy egyébként is szó volt arról, hogy a médiatörvény módosításra kerül, akkor ezt mindenképpen ezen a fronton is oldja meg az előterjesztő. Ez is kérdés, hogy egyébként ezt a médiatörvényt egyáltalán képviselői indítványként fogják benyújtani, vagy pedig a kormány készíti; elég furcsa törvénykezési folyamatok voltak az elmúlt időszakban.

Bocsánat, hogy félrevittem egy pillanatra a gondolkodásunkat. Megfontoltuk a javaslatot, és én azt mondanám, hogy maradjunk az eredeti szövegnél.

ELNÖK: Köszönöm szépen. El tudom ezt így valóban fogadni. Nekem azért van az előbb említett, a 2. és 3. pont közé beszúrára egy szövegszerű javaslatom, a végében vagyok csak kicsit bizonytalan. Egyelőre ott tartok, hogy „Az Országgyűlés felkéri a Médiatanácsot, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének érvényre jutása érdekében hivatalból indítson eljárásokat, és alkalmazzon súlyos szankciókat.” – mint mondtam, a végében vagyok kicsit bizonytalan.

Az mindenképpen megállapítható, nem nagyon láttunk arra példát, hogy hivatalból eljárásokat indítsanak. Ha valaki panaszodik, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményére hivatkozva hívják be őt is és mondhassa el ő is a saját véleményét, arra már láttunk példákat, hogy akkor az ORTT is erre kötelezte a médiumot. De hivatalbeli eljárásokat, tehát ilyen átfogó vizsgálatokra; amúgy is jogértelmezési kérdés, hogy mivel kétnapos határidőn belül kell panaszkodni, lehet-e ilyen átfogó vizsgálatot máshogy kérni, mint ahogy most egy országgyűlési határozati javaslatban ezt meg tudjuk tenni. Hiszen amiatt lehet csak panaszkodni, egy jogsérelem után 48 órával lehet panaszt benyújtani, ilyen értelemben amúgy is kérdéses lenne, hogy átfogó vizsgálatot hogyan tudnánk máshogy kezdeményezni.

Parancsoljon!

KARÁCSONY GERGELY (LMP): A „súlyos szankció” kifejezés nyilvánvalóan prejudikáló. Nem tudom, én ebben bizonytalan vagyok, túl azon, hogy annak nyilvánvalóan végképp semmi értelme, hogy a csak fideszes delegáltakból álló Médiatanácsnak mi bármilyen megrendelést adjunk. De hogy egyáltalán mennyire jogszerű az, hogy a parlament utasít egy elvileg önálló közigazgatási szervet bizonyos dolgokra... – nem tudom. Megmondom őszintén, ebben nem vagyok egészen biztos, hogy nem valami banánhéjra lépünk-e ezzel.

Szerintem, ha most a politikai súlyát nézzük a dolognak, mégiscsak az a lényeg, hogy a bizottság benyújt egy önálló határozati javaslatot, amely megállapítja a kiegyensúlyozatlan tájékoztatásnak a tényét, illetve felszólítja a kormányt, hogy lépjen ezen a fronton. Én nem adnék támadási felületeket azzal, hogy ide a Médiatanácsot is behozzuk. Úgy érzem, ez nem szolgálja a mi politikai szándékainkat. Meggyőzhető vagyok, csak ebben bizonytalankodom.

Az teljesen egyértelmű, hogy az Országgyűlés felszólítja a kormányt egy jogalkotási problémára. Az, hogy konkrét jogszabályokat egy parlament által választott, de mégiscsak független közigazgatási szerv nem hajt végre, nem tudom, mennyire egy határozati javaslatnak a témája.

Végső soron tehát mindig oda lyukadunk ki, hogy szerintem fogadjuk el ebben a formában ezt a javaslatot.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Utasítást azért nem mondtam – felkérést fogalmaztam meg. A súlyos szankció, ahogy jeleztem, én is érzem, hogy kicsit az laikus megfogalmazás volt. De azt mindenképpen kimondhatjuk, hogy szerintünk nagyon nem teljesül a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye, tehát nem vagyunk elégedettek a bizottság hatáskörébe tartozó törvényeknek a végrehajtásával, tehát felkérjük, hogy aktívabban, hivatalból indítson eljárásokat. Úgyhogy én azért e mellett valamilyen formában még kitartanék. Jelenleg is van ilyen szabály, csak nem tartják be; tehát nemcsak új szabályok kellene. És legyen egy másik ág, mert félek, hogy ez a javaslat már a főbizottság szintjén el fog bukni, és be sem fog kerülni a plenáris ülésre. Viszont legyen legalább most itt nevesítve kicsit, induljon el egyfajta társadalmi vita talán ezáltal erről, hogy felkérjük a Médiatanácsot is valamire. De lehet, hogy akkor, mondjuk, a mondat utolsó részét valóban el kellene hagyni, a súlyos szankciókat; azt már tényleg rájuk bízunk, hogy mit szabnak ki.

Karácsony Gergely!

KARÁCSONY GERGELY (LMP): „Adott esetben alkalmazzon szankciókat” – ezt a szövegszerű javaslatot teszem a végére.

ELNÖK: Megegyezhetünk abban, hogy „és alkalmazzon szankciókat”? Én így érzem nyelvtanilag még rövidebbnek; kicsit tölteléknak érzem az „adott esetben” kifejezést.

Tehát: „Az Országgyűlés felkéri a Médiatanácsot, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének érvényre jutása érdekében hivatalból indítson eljárásokat és alkalmazzon szankciókat.”

Dobos Zoltán!

DOBOS ZOLTÁN, a Jobbik sajtóosztályának munkatársa: Ha esetleg javasolhatnám, hogy a Médiatanács rendszeresen figyelje is, és bizonyos időközönként jelentést tegyen az Országgyűlésnek arról, hogy teljesül-e a kiegyensúlyozottság feltétele.

ELNÖK: Karácsony Gergely?

KARÁCSONY GERGELY (LMP): Végül is a Médiatanács, illetve a jogelődje, az ORTT jelentéseket tesz, hiszen ezek vannak itt, tartalomelemzéseket végez. Ezek persze nem jelentések a szónak abban az értelmében, hogy nem valami szövegszerű elemzés, illetve azért azok is társulnak hozzá, tehát a tényeket azért megmutatja. Itt nyilván tényleg az a kérdés, hogy indítanak-e olyan vizsgálatot, ami aztán a médiatörvény más szabályainak megszegéséhez hasonló módon itt is valamilyen szankcióval zárulhat. Hiszen valóban, kiegyensúlyozatlan tájékoztatás miatt legfeljebb helyreigazítások voltak, de igazából komoly szankciókat nem tapasztalunk.

ELNÖK: Közben jogászaik jelezték, lehet, hogy a Médiatanács hivatalból nem indíthat eljárást ezekben az ügyekben.

Hiller képviselő úr?

DR. HILLER ISTVÁN (MSZP): Szerintem ennek a javaslatnak az a lényege és súlyos megállapítása, hogy a kiegyensúlyozottság követelményeinek nem felelt meg az, ami történt. Ez az 1. pont. A 2. pontban fölkeri a kormányt. Ez egy olyan intézmény, amely még egyetlenegy beszámolót nem tett le, hiszen most indul; az elődintézmények persze igen. Én azt gondolom, ezek súlyos politikai szavak egy demokráciának nevezett társadalmi rendszerben.

Úgyhogy én azt szavazom meg, ami ebben a papírban benne van. A továbbiakat, amelyeket akár elnök úr itt most elmondott, ezeket olyannak érzem, amibe úgy lehet belekötni, hogy az egész elbukik rajta. Nem biztos, hogy érdemes 20 százalékért 80 százalékot kidobni. Lassan pedig szeretném, ha erről már szavoznánk.

ELNÖK: Igen, elfogadom; én is visszavonom a saját javaslatomat. Viszont egy dolgot még szükségesnek érzek beleírni, akár mondjuk, csak az indokolásba, merthogy a jelenlegi aláírásból nem derül ki, hogy ezt most én itt csak egymagam nyújtom-e be. Arról beszéltünk, hogy állásfoglalás nincs külön, hogy az Ellenőrző albizottság mindezeket megállapította, és talán, ha szabad így előre borítékolni, az indokolásba azt venni bele és azt szavazzuk meg, hogy egyhangúlag megállapította mindezeket. Erre kidolgozok rögtön egy egymondatos szöveget. *(Rövid szünet.)*

KARÁCSONY GERGELY (LMP): A javaslatom az, hogy az indoklás utolsó előtti mondatában a „Fenti adatok alapján egyértelműen megállapítható” szövegrészt úgy módosítsuk, hogy a „Fenti adatok alapján az Ellenőrző albizottság egyhangú szavazással megállapította, hogy”. *(Dr. Hiller István: Korrekt.)*

ELNÖK: Akkor a konkrét javaslatom az, hogy valóban így, de egészen precízen akkor az legyen: „A fenti adatok alapján a Kulturális és sajtóbizottság hatáskörébe tartozó törvények végrehajtását, társadalmi és gazdasági hatásait figyelemmel kíséző albizottság 2010. október 28-ai ülésén egyhangú szavazással megállapította, hogy az említett hírműsorok nem teljesítik” – és innentől folytatódna az eredeti szövegrész.

DR. HILLER ISTVÁN (MSZP): Rendben van.

KARÁCSONY GERGELY (LMP): Rendben.

ELNÖK: Itt még az a kérdés, hogy az „elmúlt öt hónap” mennyire precíz megfogalmazás. Dobos Zoltán?

DOBOS ZOLTÁN, a Jobbik sajtóosztályának munkatársa: Javaslom, hogy változtassuk úgy, hogy a 2010. május 17.–október 17. időszakban.

DR. HILLER ISTVÁN (MSZP): Rendben van.

KARÁCSONY GERGELY (LMP): Rendben.

ELNÖK: Rendben. Tehát az indokolás úgy hangzana: „A parlamenti pártok (a kormány tagjait a kormánypárti képviselőkkel együtt véve) a 2010. május 17.–október 17. időszakban az ORTT honlapján közzétett nyilvános adatok szerint” – és innentől folytatódna a szöveg.

Szavazás

Ha nincs további hozzászólás, megkérdezem, hogy ezzel a két módosító javaslattal ki ért egyet. *(Szavazás.)* 3 igen, egyhangú egyetértés.

Végül pedig megkérdezem, hogy a határozati javaslat végső formájával ki ért egyet, ki támogatja. *(Szavazás.)* Ez is 3 igen, egyhangú egyetértés.

Van-e további hozzászólás a napirendi ponthoz? *(Nincs jelentkező.)* Akkor ezt a napirendi pontot lezárom.

Az újságírók munkáját segítő felvilágosítási kötelezettség megvalósulása (sajtótörvény 4. §)

Az elnök előterjesztése

A következő az újságírók munkáját segítő felvilágosítási kötelezettség megvalósulása. Ha megengedik, röviden néhány szót mondanék.

Az 1986-os sajtótörvénynek ez a paragrafusa, bár úgy néz ki, hogy megmaradni látszik így a módosító javaslatok hatására a jelenlegi szabályozás folyamatában, de azt gondolom, szükséges itt is akár – erre is született egy határozati javaslat és került kiosztásra; nem tudom, erre van-e még időnk, vagy későbbre kell elnapolnunk.

Itt eleve fölmerül az a rendszeresen előforduló eset, főleg az Egyenlítő TV-nek voltak olyan adásai, amikor például Kubatov-ügyben érdeklődnek a Fidesz sajtóosztályánál, és nemes egyszerűséggel rájuk csapják a telefont – nincs semmiféle szankciója jelenleg ennek az előírásnak. Gondolkozunk-e tehát egyrészt valami ilyenben? Másrészt itt egy jelentéstervezet kiosztásra került, erre most szintén egy kis olvasási szünetet javaslok. *(Rövid olvasási szünet.)*

Karácsony Gergely!

Hozzászólások

KARÁCSONY GERGELY (LMP): Úgy gondolom, hogy ez a szöveg szintén vállalható az én számomra; nem tudom, Hiller képviselőtársam mit gondol. Ez nagyon fontos kérdés, valóban, szimbolikusan is egyébként, tehát hogy az ország háza valóban az ország háza, és a társadalmi nyilvánosságban, amiről Jürgen Habermas megírta, hogy maga a parlament volt az első legfontosabb intézménye, tehát hogy ott korlátozzák a sajtó mozgásterét, és tulajdonképpen semmi épkezláb indok erre nincs, azt gondolom, ez nem helyes irány. Örülök, ha ezt a bizottság jelzi a Ház vezetése felé. Úgyhogy a magam részéről ezt tudom támogatni, és szövegszerűen is ezt a javaslatot.

ELNÖK: Hiller úr?

DR. HILLER ISTVÁN (MSZP): Meg fogom szavazni.

ELNÖK: Köszönöm. Kihasznlva még ezt az egy-két percet, amit Hiller úr jelzett, hogy még ráér, tulajdonképpen azt gondolom, ez egy nagyon visszafogott javaslat, hiszen az eddigi rendszert állítaná vissza, amin, azt gondolom, szintén elgondolkozhatunk, hogy ne menjünk-e rajta túl. Én nem érzem indokoltnak ilyen szintű kitiltását a parlament egyéb

folyosóiról a médiának. Miként azt gondolom, az automata kamerák sem adják vissza egészen a plenáris ülésnek azt a hangulatát, ami sajnos egy zsbivásárt idéz; ott igazából csak a mikrofonba mondottak hangzanak. Pedig hát közérdeklődésre számot tart, és az Országgyűlés működésének nyilvánosságába szerintem beletartozna, hogy akár bent is lehetne kamerákat használni. Tudom, hogy ez átfogóbb kérdés, ezért ezt igazából most csak felvetem, esetleg 4. pontként elgondolkozásra, témafelvetésnek javasolhatjuk.

KARÁCSONY GERGELY (LMP): Szerintem induljunk ki a realitásokból, és a status quót védjük, ami eddig volt a Házban. A későbbiekre egyébként az elvi álláspontom nekem is az, hogy én is tágabb teret adnék a sajtó munkájának a Házon belül, de azt gondolom, rendes konzervatív álláspontot képviseljünk ebben, és a status quót védjük; szerintem e mellett nagyon könnyű érvelni. Megint részben taktikailag azt gondolom, hogy ne menjünk most tovább, ragaszkodjunk ahhoz, ami eddig adottság volt.

ELNÖK: A Hárszabálynak van egy melléklete a plenáris és bizottsági ülések képi közvetítéséről; úgyhogy itt nyilván pontosan kodifikálni kellene az egész javaslatunkat – ez valóban egy későbbi ülésünk tárgya lehet. Eredetileg én sem pont kifejezetten erre a részszeletére gondoltam, hogy ma megvizsgáljuk, de valóban, ez is egy konkrét probléma, s ebben egy előremutató lépést is tehetnénk.

Szavazás

Úgyhogy, ha módosító javaslat nincs, megkérdezem, ki az, aki ezzel a javaslattal egyetért. (*Szavazás.*) Ez 3 igen, egyhangú az egyetértés.

Ehhez a napirendi ponthoz van-e még valakinek hozzászólása? (*Nincs.*) Nincs, akkor ezt is lezárom.

Kérdezem, az „egyebek” napirendi pontban van-e valakinek még valamilyen felvetése. Hiller képviselő úr!

Egyebek

DR. HILLER ISTVÁN (MSZP): Tájékoztatni szeretném az albizottságot arról, hogy hetekkel ezelőtt egyéni képviselői indítványként benyújtottam a világörökségi törvényt. Erről a parlament Kulturális és sajtóbizottsága hetek óta nem hajlandó tudomást venni, márpedig valamilyen módon egy egyéni képviselői indítvány benyújtására legalábbis reagálni kellene. A gyakorlat mégiscsak az volt az elmúlt hozzávetőlegesen fél évben a választások óta, hogy számos egyéni képviselői indítványt percek alatt tárgyaltunk meg.

Nem részletezve és a magam részéről is betartva az időt, jelzem, hogy ez korábban konszenzusos, a pártpolitikát nagyon nagy mértékben kizáró szakmai törvény volt. Azt kérem az albizottság tagjaitól, akik különböző pártokat képviselnek, legyenek kedvesek ezzel megismerkedni; a parlament honlapján hozzáférhető. Én természetesen a főbizottság ülésén ezt fogom jelezni, de ha már itt vagyunk az albizottság ülésén, akkor az „egyebek” napirendi pontban ezt el akartam mondani.

ELNÖK: Köszönöm a jelzést. Egyébként éppen a hétfői ülésen vettem föl L. Simon László elnök úrnak, hogy milyen olyan javaslatok vannak, amelyek nem kerültek föl, illetve kérdésként fogalmaztam meg, hogy ezek miért nem kerülnek föl, és sokszor csak csomagban kerülnek napirendre, volt, hogy több mint negyed év elteltével egyszerre öt-hat javaslat. Erre kértem választ; azt mondta, hogy ezt keressük meg, az Országgyűlés honlapján megtalálható.

Úgyhogy örülök ennek a jelzésnek, én is szóvá fogom tenni ezt a konkrét ügyet is, hogy a tárgysorozatba-vételről és általános vitáról mindenképpen beszéljünk. Hiszen elvileg

30 napon belül kötelességünk lenne, és egyébként, ha győzzük, miért ne vennénk akár hamarabb is napirendre egy benyújtott javaslatot.

További hozzászólások, úgy látom, nincsenek. Akkor ezt a napirendi pontot is és ezzel az ülésünket is lezárom.

Köszönöm szépen, hogy megjelentek, a vendégeknek is.

(Az ülés befejezésének időpontja: 9 óra 55 perc)

Novák Előd
az albizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Prin Andrea